

ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ

Досліджується поняття інституційної спроможності судової системи України шляхом визначення та осмислення понять «інституційна спроможність», «судова система», «інституція», «спроможність». Узагальнюються підходи до визначення судової системи та інституційної спроможності вітчизняними і зарубіжними дослідниками. Пропонується розглядати судову систему як організовану інституцію, що являє собою єдину сукупність судів та інших державних органів, які сприяють функціонуванню судів, і правових інституцій, в яких дістає прояв судова влада, та їх взаємозв'язків.

Опрацьовується поняття спроможності з точки зору визначення, запропонованого науковцями, а також визначення, запропонованого Програмою розвитку ООН. Наводяться та аналізуються визначення інституційної спроможності з позиції міжнародних організацій, таких як: Європейська Комісія, Організація економічного співробітництва та розвитку. Розглядається поняття інституційної спроможності з позиції інституційного підходу, аналізується природа інституції та окреслюється, що органи державної влади, наділені сукупністю інституційно-утворюючих ознак, можна віднести до інституцій.

Розкривається поняття інституційної спроможності судової системи України як комплексного явища, що характеризується здатністю ефективно та прозоро виконувати свої функції шляхом забезпечення належного рівня нормативного регулювання, а також структурних, організаційних та технічних систем, процесів та ресурсів. Визначаються елементи та характеристики інституційної спроможності судової системи України, які забезпечують її ефективну діяльність та дозволяють досягати мети існування цієї інституції. Наголошується на важливості посилення та утвердження інституційної спроможності судової системи України, що буде забезпечувати відповідний рівень ефективності та результативності її діяльності.

Ключові слова: інституція, інститут, інституційна спроможність, судова система, управління.

Постановка проблеми. Судова система будь-якої держави як елемент та носій судової влади тією чи іншою мірою перебуває у взаємозв'язку та постійній взаємодії з усіма процесами державного регулювання. Інституційна спроможність судової системи є результатом цієї її взаємодії з державою, яка виявляється у здатності судової системи ефективно виконувати свої завдання в чітко визначених державою межах, що є фундаментальною умовою сталого демократичного розвитку правової держави. В умовах реформування судової системи України доцільно забезпечити її необхідною інституційною спроможністю, достатньою для самостійного та успішного виконання нею своїх функцій. А тому вкрай важливо визначити, що саме означає поняття інституційної спроможності судової системи України та який його зміст.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, присвячені розумінню інституційної спроможності, досліджували С. Давуді, Н. Едванс, І. Розпутенко, І. Грицяк, В. Бодров, Р. Попов, Н. Колісніченко, М. Войновський та ін. Міжнародні організації, такі як: ООН, Світовий банк, Європейська Комісія – також проводили дослідження з метою вивчення інституційної спроможності як явища [21; 22; 24]. Водночас на сьогодні не існує єдиного підходу до визначення сутності інституційної спроможності. Окремі питання дослідження поняття судової

системи та її сутності порушувались у наукових працях О. Абросимової, І. Назарова, Л. Москвич, С. Обрусної, А. Селіванова, О. Хотинської-Нор та ін. Судова система розглядалась як цілісний механізм, що керується законами і теоріями систем та управління [10, с. 31].

Незважаючи на результати досліджень науковців щодо інституційної спроможності та судової системи як окремих дефініцій, на сьогодні відсутні наукові праці стосовно інституційної спроможності саме судової системи як комплексного явища. Тому це питання потребує підвищеної уваги та ґрунтовного теоретичного осмислення.

Метою статті є дослідження і узагальнення напрацьованого досвіду щодо понятійно-категоріального апарату взагалі та понять «інституційна спроможність», «судова система», «інституційна спроможність судової системи України» зокрема.

Викладення основного матеріалу. На законодавчому рівні в Україні не визначено поняття «судова система», натомість у ст. 17 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зазначено, що систему судоустрою утворюють місцеві суди, апеляційні суди та Верховний Суд України. Це кореспондується з визначенням судової системи як сукупності судів, які існують у державі, наведеним А. Сухаревим [3, с. 278]. Аналогічну думку висловлює М. Фоміна, пропонуючи визначати судову систему як єдину, взаємозалежну, ієрархічно побудовану сукупність судів у державі [17, с. 67 – 69]. Інша точка зору, висловлена В. Молдованом та С. Мельником, полягає в тому, що ця дефініція визначається як сукупність судових органів держави [9, с. 17].

В. Назаров визначає судову систему як «систему спеціальних державних органів – судів, які є носіями судової влади, створені для задоволення потреби у розгляді та вирішенні правових спорів, мають загальні завдання, принципи організації і діяльності, відповідають рівню соціально-економічного розвитку суспільства» [11, с. 20]. Л. Москвич вважає таке визначення занадто вузьким, оскільки в такому випадку до судової системи належать лише ті утворення, які безпосередньо здійснюють судово-владну діяльність, залишаючи поза увагою саму діяльність, а також органи та осіб, що безпосередньо забезпечують виконання функцій системи – органи суддівського самоврядування, судового управління, суддівський корпус тощо [10, с. 31].

Кожна система, відповідно до визначення, наведеного в «Новому тлумачному словнику української мови», являє собою «сукупність яких-небудь елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, призначенням» [12, с. 286]. З цієї точки зору найбільш вдалим, на нашу думку, є визначення судової системи в широкому значенні, наведене О. Хотинською-Нор, як «цілісного комплексу правових інституцій, в яких дістає прояв судова влада, та їх зв'язків» [18, с. 10].

Доповнюючи наведене визначення, з метою дослідження інституційної спроможності судової системи пропонуємо розглядати її як єдину сукупність судів та інших державних органів, що сприяють функціонуванню судів, та правових інституцій, в яких дістає прояв судова влада, та їх взаємозв'язків. Відповідно елементами судової системи є суди, органи судового управління та суддівського самоврядування, суддівський корпус, принципи організації судової системи, правові норми (судове право) тощо.

У літературі часто судова система розглядається як носій судової влади. При цьому відособлена група пов'язаних між собою державних установ (в основному судів), що організують і забезпечують реалізацію суддями юрисдикційних повноважень, визначається як судова влада в її інституціональному аспекті [4, с. 70 – 77]. На думку Н. Сібільової, судова система уособлює організаційний аспект судової влади та відображає особливості організації судової влади країни [13, с. 166].

У вітчизняній науковій літературі існують два підходи для визначення поняття «інституційна спроможність». Так, Н. Колісніченко, М. Войновський вважають, що цей термін стосується саме інституту, а не інституції, зазначаючи, що інституційна спроможність відображає самостійне явище та є комплексним поняттям, яке містить процес та результат кооперації та співдії двох інших дефініцій: інституту та спроможності [7, с. 296 – 309]. Інші ж учені наполягають на протилежному та відносять цю дефініцію до інституцій. О. Рось визначає інституційну спроможність як «здатність інституції виконувати свої функції через забезпечення належного рівня процесів, організації та ресурсів відповідної інституції» [15, с. 97 – 100].

Термін «інституційна спроможність» («institutional capacity») прийшов у вітчизняній науковій і практичній обіг із документів міжнародних організацій.

Інституційна спроможність, за визначенням Організації економічного співробітництва та розвитку, являє собою суму організаційних, структурних та технічних систем, а також індивідуальні компетенції, які створюють та впроваджують політику, що відповідає потребам громадськості [23].

Європейська Комісія визначає, що посилення інституційної спроможності спрямоване передусім на інституції (системи і структури), однак посилення спроможності індивідів (штату інституцій) може бути так само важливим для посилення здатності інституцій діяти більш важливо та ефективно. При цьому питання інституційної спроможності пов'язане з двома напрямками: зосередження на окремих індивідах, включаючи розвиток навичок і компетенцій на всіх рівнях органів публічної адміністрації, та зосередження на інституціях, що включає процеси (правила, процедури, засоби, інструменти, методи), організацію (структуру, функції) і ресурси (інформаційні, технічні, кадрові) [19]. З огляду на наведені визначення можемо зробити висновок, що англійський термін «institutional capacity» стосується саме інституцій, а не інституту.

Відповідно до енциклопедичного визначення, інституцію розуміють як будь-яке стійке об'єднання людей для досягнення певної мети (сім'я, партія, трест, церква, профспілка, держава тощо), а інститут – це сукупність норм права, що охоплюють певне коло суспільних установ; заклади вищої освіти; науково-дослідні установи тощо [2, с. 293 – 296].

Т. Лозицька, посилаючись на тлумачення, наведені в кембриджському та оксфордському словниках, зазначає, що термін «інституція» вживається на позначення організацій, які відіграють помітну роль у суспільстві [8, с. 9].

Інституції з точки зору інституційного підходу належать скоріше до суспільства, аніж до суверенної влади, що є лише виразником суспільної волі, та визначаються як соціально-психологічні феномени. З огляду на наведене, інститут у демократичному суспільстві – завжди інституція [6, с. 10 – 19]. Органи державної влади, наділені сукупністю інституційно-утворюючих ознак, на думку М. Баглая, можна віднести до інституцій. При цьому інституція (орган) являє собою елемент і водночас організаційно відокремлену самостійну частину публічного механізму; під час здійснення своїх повноважень діє за дорученням держави та від імені її громадян; відповідно до покладених завдань виконує функції, реалізуючи їх через владні повноваження; застосовує притаманні цьому виду органів організаційно-правові форми та методи діяльності [1, с. 299].

Отже, судову систему України можна розглядати як організовану інституцію, відповідно можна визначити її інституційну спроможність. Спроможність у наукових працях визначається як сукупність організаційних і технічних можливостей, взаємовідносин та цінностей, що дозволяють країнам, організаціям, групам осіб та окремим громадянам на будь-якому суспільно-політичному рівні виконувати функції та досягати визначених цілей розвитку протягом певного часу [5, с. 21 – 31].

Програма розвитку ООН визначає поняття «спроможність» як «здатність індивідуумів, інституцій та суспільств виконувати функції, вирішувати проблеми, а також ставити та поступово досягати поставлених цілей» [20]. У сучасній науковій літературі спостерігається плюралізм підходів до визначення концепції інституційної спроможності. Так, одні дослідники визначають її як внесення, процес, інші – як результат (П. Морган). Ф. Фукуяма визначає інституційну спроможність як інституційну якість, Е. Гріндел – як властивість управління, А. Толобем – як організаційну характеристику, А. Сен – як фактор, що розкриває можливості індивідуальності. Термін «інституційна спроможність» вживають і як синонім якісного управління, організованості, ефективності [14, с. 376 – 388].

Посилення інституційної спроможності містить велику кількість цілей, до яких належать: поліпшення управління (включаючи розробку процедур і законів), державної адміністративної та регуляторної систем, ефективніше та прозоріше виконання державними органами своїх функцій та надання державних послуг.

З огляду на наведене можна сказати, що елементами інституційної спроможності судової системи України є: структурна побудова судової системи; законодавче та нормативне забезпечення; фінансові ресурси; кадрове забезпечення; організаційна автономія судів та незалежність суддів; співробітництво між судовими органами та зовнішні відносини; управлінські системи та практики, керівництво та судове адміністрування; навчання та підтримання кваліфікації як суддів, так і працівників апарату судів; судове самоуправління; імплементація новітніх технік та технологій тощо.

Отже, інституційна спроможність судової системи України – це її здатність ефективно та прозора виконувати свої функції шляхом забезпечення належного рівня нормативного регулювання, а також структурних, організаційних та технічних систем, процесів та ресурсів.

Інституційна спроможність судової системи є елементом більш глобального поняття «інституційна спроможність держави». Деякі науковці зазначають, що в загальному сенсі синонімом до інституціональної (або державної) спроможності є термін «stateness», який означає державну спроможність [16]. На нашу думку, таке визначення є занадто загальним та потребує уточнення.

Висновки. Інституція, яка має достатньо високий рівень інституційної спроможності, буде забезпечувати відповідний рівень ефективності та результативності власної діяльності. Інституційна спроможність судової системи України охоплює певну кількість елементів та характеристик, які забезпечують її ефективну діяльність та дозволяють досягати мету існування цієї інституції. Тому в сучасних умовах системних трансформацій має йтися про комплексний характер регулювання функціонування судової системи України, що виявляється в цілісному та спеціалізованому впорядкуванні різних аспектів діяльності судів, діяльності суддівського самоврядування, створенні необхідних правових передумов здійснення правосуддя в Україні, утверджуючи тим самим інституційну спроможність української судової системи.

Подальших та більш глибоких наукових досліджень потребують окремі елементи інституційної спроможності судової системи та їх складники, а також шляхи поліпшення та оптимізації інституційної спроможності судової системи України як комплексного явища.

Список бібліографічних посилань

1. Баглай М., Габричидзе Б. Конституционное право Российской Федерации. Москва: Инфра-М – Кодекс, 1996. 640 с.
2. Большая советская энциклопедия: в 30 т. / [гл. ред. Прохоров А. М.]. Изд. 3-е. Москва: Совет. энцикл., 1972. Т. 9. 629 с.
3. Большой юридический словарь / [под ред. А. Я. Сухарева, В. Е. Крутских]. [2-е изд.]. Москва: Инфра-М, 2001. 704 с.

4. Грудцына Л. Ю. Судебная защита прав и свобод личности: теоретический аспект. *Законодательство и экономика*. 2003. № 8. С. 70 – 77.
5. Карлін М. І. Необхідність врахування фінансової спроможності регіонів в контексті проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні. *Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Економіка*. 2010. Вип. 15. С. 21 – 31.
6. Кармазіна М., Шурбована О. «Інститут» та «інституція»: проблема розрізнення понять. *Політичний менеджмент*. 2006. Вип. 4. С. 10 – 19.
7. Колісниченко Н. М., Войновський М. М. Інституційна спроможність місцевого самоврядування: сутність понять та особливості визначення. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2015. Вип. 16. С. 296 – 309.
8. Лозинська Т. М. До проблеми вживання термінів «інститут» і «інституція» в контексті інституціонального аналізу. *Бізнес-інформ*. 2014. № 7. С. 9.
9. Молдован В. В., Мельник С. М. Судуострій України: навч. посіб. Київ: Алерта, 2013. 280 с.
10. Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: монографія. Харків: ФІНН, 2011. 384 с.
11. Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: монографія. Харків: ФІНН, 2011. 432 с.
12. Новий тлумачний словник української мови. У 3 т. Головред.: В. Яременко, О. Сліпушко. Київ: Аконті, 2003.
13. Організація судової влади в Україні: навч. посіб. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий [та ін.]; за ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової. Харків: Одіссей, 2007. 328 с.
14. Петренко К. Особливості інституційної спроможності громадських об'єднань в Україні. *Наук. зап. Ін-ту політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2015. № 4(78). С. 376 – 388.
15. Рось О. Г. Поняття та сутність нормативно-правового забезпечення інституційної спроможності представницьких органів місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. Вип. 9. С. 97 – 100.
16. Токарев А. А. Концептуалізація і операціоналізація поняття «государственность». *Вестн. МГІМО-Університета*. 2012. № 4. С. 247 – 254.
17. Фоміна М. А. До питання розмежування понять «судова система» та «судуострій». *Часопис Київськ. ун-ту права*. 2013. № 1. С. 67 – 69.
18. Хотинська-Нор О. З. До питання тлумачення поняття «судова система». *Судова апеляція*. 2014. № 3(36). С. 10.
19. European Commission. (2014, June). *Programming Period 2014-2020 Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy European Social Fund. Guidance Document on Indicators of Public Administration Capacity Building*. Retrieved from: [https://Guidance%20Indicators%20on%20Public%20Administration%20capacity%20building%20\(3\).pdf](https://Guidance%20Indicators%20on%20Public%20Administration%20capacity%20building%20(3).pdf)
20. *Institutional capacity building*. Retrieved from: <http://www.rapnepal.com/1.1%20Fact%20Sheets/EDITEDFact%20Sheet%20Institutional%20Capacity%20Building%20%28PDF%29.pdf>.
21. Kelleher, J., Batterbury, S., & Stern, E. (1999). *The Thematic Evaluation of the Partnership Principle*. Tavistock Institute. Retrieved from: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/doc/rathe/cov-cont.pdf.
22. Khan, M. Adil. (1998). Evaluation Capacity Building: An Overview of Current Status, Issues and Options. *Evaluation*, 4(5), 310 – 328. doi: 10.1177/13563899822208626.
23. OECD. (2008, 06 June). *OECD Public Management Reviews – Ireland: Towards an Integrated Public Service*. Retrieved from: <https://www.oecd.org/ireland/oecdpublicmanagementreviews-irelandtowardsanintegratedpublicservice.htm>.
24. Picciotto, R., & Wiesner, E. (Eds). (1998). *Evaluation and Development. The Institutional Dimension*. New Brunswick and London: Transaction Publisher. Retrieved from: <http://documents1.worldbank.org/curated/en/650001468770389162/pdf/multi-page.pdf>.
25. Kelleher, J., Batterbury, S., & Stern, E. (1999). *The Thematic Evaluation of the Partnership Principle*. Tavistock Institute. Retrieved from: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/doc/rathe/cov-cont.pdf.

List of references

1. Baglay M., Gabrichidze B. *Konstitutsionnoe pravo Rossiyskoy Federatsii*. Moskva: Infra-M – Kodeks, 1996. 640 p. [in Russian].
2. *Bolshaya sovetskaya entsiklopediya*: v 30 t. / [gl. red. Prohorov A. M.]. Izd. 3-e. Moskva: Sovet. entsikl., 1972. T. 9. 629 p. [in Russian].
3. *Bolshoy yuridicheskiy slovar* / [pod red. A. Ya. Suhareva, V. E. Krutskih]. [2-e izd.]. Moskva: Inora-M, 2001. 704 p. [in Russian].
4. Grudtsyina L. Yu. *Sudebnaya zaschita prav i svobod lichnosti: teoreticheskiy aspekt. Zakonodatelstvo i ekonomika*. 2003. № 8. P. 70 – 77 [in Russian].
5. Karlin M. I. *Neobkhidnist vrakhuvannya finansovoi spromozhnosti rehioniv v konteksti provedennia administratyvno-terytorialnoi reformy v Ukraini. Nauk. zap. Nats. un-tu «Ostrozka akademiia». Ekonomika*. 2010. Vyp. № 15. P. 21 – 31 [in Ukrainian].
6. Karmazina M., Shurbovana O. «Instytut» ta «instytutsiia»: problema rozrizznennia poniat. *Politychnyi menedzhment*. 2006. Vyp. 4. P. 10 – 19 [in Ukrainian].
7. Kolisnichenko N. M., Voinovskyi M. M. *Instytutsiina spromozhnist mistsevoho samovriaduvannya: sutnist poniat ta osoblyvosti vyznachennia. Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennya*. 2015. Vyp. 16. P. 296 – 309 [in Ukrainian].
8. Lozynska T. M. *Do problemy vzhyvannya terminiv «instytut» i «instytutsiia» v konteksti instytutsionalnoho analizu. Biznes-inform*. 2014. № 7. P. 9 [in Ukrainian].
9. Moldovan V. V., Melnyk S. M. *Sudoustrii Ukrainy: navch. posib*. Kyiv: Alerta, 2013. 280 p. [in Ukrainian].
10. Moskvych L. M. *Efektivnist sudovoi systemy: kontseptualnyi analiz: monohrafiia*. Kharkiv: FINN, 2011. 384 p. [in Ukrainian].
11. Nazarov I. V. *Sudovi systemy krain Yevropeiskoho Soiuzu ta Ukrainy: henezys ta porivniannia: monohrafiia*. Kharkiv: FINN, 2011. 432 p. [in Ukrainian].
12. *Novyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy*. U 3 t. Holovred.: V. Yaremenko, O. Slipushko. T. 3. Kyiv: Akonit, 2003. 864 p. [in Ukrainian].
13. *Orhanizatsiia sudovoi vlady v Ukraini: navch. posib*. / I. Ye. Marochkin, N. V. Sibilova, V. P. Tykhyi [ta in.]; za red. I. Ye. Marochkina, N. V. Sibilovoi. Kharkiv: Odissei, 2007. 328 p. [in Ukrainian].
14. Petrenko K. *Osoblyvosti instytutsiinoi spromozhnosti hromadskykh obiednan v Ukraini. Nauk. zap. In-tu polit. i etnonats. doslidzh. im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy*. 2015. № 4(78). P. 376 – 388 [in Ukrainian].
15. Ros O. H. *Poniattia ta sutnist normatyvno-pravovoho zabezpechennia instytutsiinoi spromozhnosti predstavnytskykh orhaniv mistsevoho samovriaduvannya. Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2019. Vyp. 9. P. 97 – 100 [in Ukrainian].
16. Tokarev A. A. *Kontseptualizatsiya i operatsionalizatsiya ponyatiya «gosudarstvennost»*. *Vestn. MGIMO-Universiteta*. 2012. № 4. P. 247 – 254. [in Russian].
17. Fomina M. A. *Do pytannia rozmezhuvannya poniat «sudova systema» ta «sudoustrii»*. *Chasopys Kyivsk. un-tu prava*. 2013. № 1. P. 67 – 69 [in Ukrainian].
18. Khotynska-Nor O. Z. *Do pytannia tlumachennia poniattia «sudova systema»*. *Sudova apeliatsiia*. 2014. № 3(36). P. 10 [in Ukrainian].
19. European Commission. (2014, June). *Programming Period 2014-2020 Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy European Social Fund. Guidance Document on Indicators of Public Administration Capacity Building*. Retrieved from: [https://Guidance%20Indicators%20on%20Public%20Administration%20capacity%20building%20\(3\).pdf](https://Guidance%20Indicators%20on%20Public%20Administration%20capacity%20building%20(3).pdf) [in English].
20. *Institutional capacity building*. Retrieved from: <http://www.rapnepal.com/1.1%20Fact%20Sheets/EDITEDFact%20Sheet%20Institutional%20Capacity%20Building%20%28PDF%29.pdf> [in English].
21. Kelleher, J., Batterbury, S., & Stern, E. (1999). *The Thematic Evaluation of the Partnership Principle*. Tavistock Institute. Retrieved from: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/doc/rathe/cov-cont.pdf [in English].
22. Khan, M. Adil. (1998). *Evaluation Capacity Building: An Overview of Current Status*,

Issues and Options. *Evaluation*, 4(5), 310 – 328. doi: 10.1177/13563899822208626 [in English].

23. OECD. (2008, 06 June). *OECD Public Management Reviews – Ireland: Towards an Integrated Public Service*. Retrieved from: <https://www.oecd.org/ireland/oecdpublicmanagementreviews-irelandtowardsanintegratedpublicservice.htm> [in English].

24. Picciotto, R., & Wiesner, E. (Eds). (1998). *Evaluation and Development. The Institutional Dimension*. New Brunswick and London: Transaction Publisher. Retrieved from: <http://documents1.worldbank.org/curated/en/650001468770389162/pdf/multi-page.pdf> [in English].

REMEZOK Anastasiia
Postgraduate Student,
Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration,
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

INSTITUTIONAL CAPACITY OF THE JUDICIAL SYSTEM OF UKRAINE: CONCEPT AND CONTENT

The concept of institutional capacity of the judicial system of Ukraine is studied by defining and understanding the concepts of «institutional capacity», «judicial system», «institution», «capacity». Approaches to determining the judicial system and institutional capacity by domestic and foreign researchers are summarized. It is proposed to consider the judiciary as an organized institution, which is a single set of courts and other state authorities that facilitate the functioning of the courts, and legal institutions in which the judiciary power is manifested.

The concept of capacity is developed in terms of the definition proposed by scientists, as well as the definition proposed by the UN Development Program. Definitions of institutional capacity from the stand point of international organizations, such as the European Commission, the Organization for Economic Cooperation and Development, are presented and analyzed. It is defined that the term «institutional capacity» refers to institutions. The concept of institutional capacity from the stand point of the institutional approach is considered, the nature of the institution is analyzed and it is outlined that public authorities, which are endowed with a set of institutional forming features, can be attributed to institutions.

The approaches to the definition of the given definitions researched and generalized in this work allow to reveal and define the concept of institutional capacity of the judicial system of Ukraine as a complex phenomenon characterized by the ability to effectively and transparently perform its functions by ensuring the appropriate level of regulation, structural, organizational and technical systems, processes and resources. The elements and characteristics of the institutional capacity of the judicial system of Ukraine are determined, which ensure its effective activity and allow to achieve the goal of existence of this institution. The importance of incorporation and strengthening the institutional capacity of the judicial system of Ukraine, which will ensure an appropriate level of efficiency and effectiveness of its activities is emphasized.

Key words: institution, institute, institutional capacity, judicial system, management.

Надійшла до редколегії 19.03.21